

Aleg. 59**Sprawozdanie dodatkowe**

Wydziału krajowego o sprzedaży soli w Zarządzie kraju.

Wysoki Sejmie!

W sprawozdaniu z dnia 22. grudnia 1899 L. W. 86.428 przedłożyliśmy Wysokiemu Sejmowi wyniki zamknięcia rachunkowego funduszu solnego po dzień 31. października 1899; obecnie po uskutecznieniu zamknięcia rachunkowego po koniec roku 1899, przedkładamy Wysokiemu Sejmowi szczegółowe cyfry dochodów i wydatków tego funduszu.

A) Dochody.

1) Nadwyżka dochodu z r. 1898 przeniesiona na R-ek r. 1899	. 10.455 zł. 76 ¹ / ₂ ct.
2) Kaucya byłego kasyera Kasy pożyczek krajowych jako Kasy solnej	. 1.472 " 99 "
3) Dochód ze sprzedaży 1) soli warzonki, 2) soli kamiennej, 3) soli bydłowej i 4) kainitu	. 159.018 " 43 "
4) Odsetki od kredytów, rachunków bieżących i kupony od papierów wartościowych	. 72.032 " 60 "
5) Rozmaite	. 166 " 75 "
	<hr/>
	243.146 zł. 53 ¹ / ₂ ct.

B) Wydatki.

1) Bonifikacye	. 4.937 zł. 64 ¹ / ₂ ct.
2) Koszta spedycyi.	. 121.008 " 64 ¹ / ₂ "
3) Stemple	. 2.717 " -- "
4) Płace	. 30.856 " 65 "
5) Remunercyje i zapomogi	. 3.950 " -- "
6) Koszta podróży	. 5.255 " 83 "
7) Frachty kolejowe	. 929 " 80 "
8) Porto i telegramy	. 1.440 " 24 "
9) Potrzeby kancelaryjne	. 594 " 96 "
10) Rozmaite wydatki	. 2.442 " 51 "
do przeniesienia	. 174.133 zł. 28 ct.
	<hr/>
	243.146 zł. 53 ¹ / ₂ ct.

	z przeniesienia	. 174.133 zł. 28 ct.	243.146 zł. 53 ¹ / ₂ ct.
11) Najem i utrzymanie magazynów	.	99 ² / ₂ zł. 44 ct.	
12) a) Wierzytelności nie ściągalne z r. 1898	.	12.000 zł. — ct.	
b) Darowizny	.	2.326 „ 37 „	
c) Odpisy	.	1.346 „ 35 „	
d) Sprostowanie rachunków	.	23 „ 68 „	
e) Ruchomości (in- wentarz, wory, tablice i druki)	.	5.458 zł. 53 ct	21.154 zł. 93 ct. 196.280 zł. 65 ct.
Nadwyżka dochodu z obrotu solą w r. 1899	.		46.865 zł. 88 ¹ / ₂ ct.

Kwota ta jest za niską, ażeby można jej było użyć na obniżenie w całym kraju ceny soli w drobnej sprzedaży o najniższą jednostkę monetarną t. j. o jeden grosz na jednym kilogramie na ten cel bowiem potrzeba by mieć stały i zapewniony dochód roczny w kwocie przeszło 500.000 koron. Nie nadaje się ona także na obniżenie ceny soli o 1 grosz na 1 topce w pewnych tylko powiatach, ceny bowiem w powiatach są oznaczone na podstawie długoletnich doświadczeń Wydziału krajowego i dawnej organizacji Wydziałów powiatowych według tego systemu, że podnoszenie się ceny soli w odleglejszym powiecie wynosi właśnie 1 grosz na 1 topce — gdyby zatem w jednym z powiatów niżono cenę soli o 1 grosz, w takim razie różnica ceny soli w tym a sąsiednim powiecie wynosiłaby 2 grosze na topce. Zniżenie ceny soli mógłby Wydział krajowy przeprowadzić w tym powiecie tylko przez bardzo wysoką bonifikację dla zastępstwa, to jest przez znaczną dopłatę do soli — gdy zaś zastępstwu i w ogóle handlarzom nastęczałaby się sposobność do przewożenia soli do sąsiedniego powiatu, znaczą część tego, co by fundusz solny przez dopłatę tracił, utonąłaby w kieszeni spekulantów bez odpowiedniej temu wydatkowi korzyści ludności. Wydział krajowy uważa, że spełni intencje Wysokiego Sejmu, jeżeli przez uzupełnienie organizacji doprowadzi do tego, że sól po obecnie oznaczonych cenach, a nigdzie wyżej niż po 11 ct. nie będzie sprzedawana.

Do tego celu zdąży Wydział krajowy bonifikacjami, specjalnie dla najbardziej oddalonych miejscowości udzielanymi i wzmocnioną kontrolą.

Co do użycia nadwyżki dochodów przedłożył Wydział krajowy wnioski już w wymienionem na wstępie sprawozdaniu z dnia 22. grudnia z. r. zgodne już to z wyraźną uchwałą z. r. 1892, już też, zdaniem Wydziału krajowego, z intencją Wysokiego Sejmu.

Według informacji, w krótkiej drodze w c. k. Ministerstwie skarbu zaczerpniętej, zezwoliło to c. k. Ministerstwo na podwyższenie nam kontyngentu solnego z 4500 wag. na 4800 wag., co jest dla nas rzeczą bardzo ważną. gdyż zastępstwa nasze co raz więcej soli potrzebują i nieraz z trudnością przychodziło nam ich zamówienia z obecnego kontyngentu realizować. To ważne zarządzenie jest dalszym dowodem uznania, z jakim się akcyja Wydziału krajowego ze strony c. k. Ministerstwa skarbu spotyka.

Sprawa sprzedaży kainitu jak również sprawa kolei dowozowej do saliny kałujskiej, została też pomyślnie załatwioną, co się zaś tyczy sprawy przedłużenia terminu wypowiedzenia umowy, względnie zabezpieczenia dłuższego okresu trwania naszego stosunku z c. k. Skarbem, to została ona załatwiona odmownie z tego powodu, że

nie ma żadnego niebezpieczeństwa, żeby sprawa ta, przez Wydział krajowy na dobre tory ku pożytkowi ludności a zarazem i c. k. Skarbu wprowadzona, miała uleść jakiegokolwiek zmianie, a w szczególności, aby stosunek ten miał być ze strony c. k. Skarbu zerwanym.

Dzieląc to samo zapatrywanie, przystępuje Wydział krajowy do dalszych czynności organizacyjnych, mających na celu zapewnienie ludności taniej soli, ale wymagających pewności, że sprawa ta w ręku Wydziału krajowego przez dłuższy szereg lat pozostawać będzie. Chodzi tu mianowicie o wprowadzenie już teraz opakowania soli topkowej w papier, co, pominiawszy już korzyści, jakie dla wzmocnienia i udoskonalenia organizacji krajowej sprzedaży soli wypłyną, będzie także zadośćuczynieniem dawno odczuwanej potrzeby racjonalniejszego pod względem zdrowotnym opakowania soli. Przedsięwzięte, choć jeszcze całkowicie nie ukończone próby z nowem opakowaniem obiecują, że dadzą pomyślny rezultat, w takim razie mógłby w krótkim czasie nastąpić fakt, że konsumenci otrzymywaliby sól czystą i o pełnej nienaruszonej, bo banderolą zarządu krajowej sprzedaży soli ochronionej wadze, zastępcy zaś nie mieliby tych braków, jakie mają obecnie przy opakowywaniu soli w siano lub słomę i worki. Rzecz oczywista, że cena soli dla konsumentów i przy nowem opakowaniu w papier pozostanie ta sama jak dotychczas.

Również przedsięwziął Wydział krajowy próby mielenia soli kamiennej w Bochni i według wszelkiego prawdopodobieństwa będzie mógł sól kamienną w lepszym gatunku, niż prywatni i po cenie tańszej, niż oni to czynią w kilogramowych, opieczutowanych kartonach sprzedawać.

O ile mógł Wydział krajowy dotychczas się przekonać, akcja ta Wydziału krajowego spotka się tak w c. k. Ministerstwie skarbu, jak i w c. k. Krajowej Dyrekcji skarbu z zupełnem poparciem, co oczywiście będzie miało wielki wpływ na jej udanie się.

Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy sprawozdanie niniejsze przyjąć do wiadomości.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

St. Badeni w. r.

Sprawozdawca:

Adolf Vayhinger m. p.

Członek Wydziału kraj.

